

Czesław Potemski, Olga Romanowska-Grabowska

Nowy Jasiniec, gm. Koronowo. Stanowisko 1. Jezioro Zamkowe

Informator Archeologiczny : badania 11, 236-237

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i przebudowy zamku oraz uchwycenia śladów konstrukcji i istniejącego prawdopodobnie krużganka.

Dawny zamek krzyżacki zlokalizowany jest na wysokiej skarpie, we wschodniej części miasta.

Wytyczono ogółem dwa wykopy o łącznej powierzchni 66 m², usytuowane wzdłuż jednej linii, poprzecznej do muru elewacji zachodniej, biegnącej wzdłuż północnej krawędzi wejścia wewnątrz i na zewnątrz budynku.

Wykop 3 - o wymiarach 11,5 x 4 m zlokalizowany był wewnątrz budynku w trakcie eksploracji natrafiono na trzy posadzki, z czego trzecia, najniższa wiąże się ze średniowieczną poziomą zabudową zamku. Druga posadzka wraz z kamiennymi podmurówkami pod filary datowana jest na okres przebudowy zamku na zbór ewangelicki /XVIII w./. W obrębie całego wykopu wyróżnić można dwie części: z piwnicą bez sklepienia oraz z piwnicą sklepioną /wraz z szyją piwniczną/. Obie części przedziela ściana działkowa skonstruowana z dopasowanych kamieni na zaprawę wapienną.

Wykop 4 - o wymiarach 4x5 m zlokalizowany był na zewnątrz budynku w trakcie eksploracji natrafiono na niskie ślady konstrukcji krużganka, na głębokości 180 cm odsłonięto równoległy do elewacji zachodniej fundament, z którego zachowała się jedynie ostatnia warstwa kamieni łączonych zaprawą wapienną i będący zapewne podmurówką zewnętrznej klatki schodowej.

Oba wykopy eksplorowano do posadowienia muru elewacji, a więc do ca. 450 cm. W trakcie prac znaleziono materiał ceramiczny /XIV-XV w./, w tym kilkadziesiąt fragmentów ceramiki siwej, detale architektoniczne, kafle płytkowe i garnkowe, fragmenty szklanych szybek, kości zwierzęce, fragmenty przedmiotów metalowych /głównie gwoździe/.

Materiał jest przechowywany w Muzeum w Grudziądzu.

Badania będą kontynuowane.

MOGILNO
woj.bydgoskie
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

NOWY JASINIEC, gm.Koronowo
Stanowisko 1
Jezioro Żankowe

Klub Archeologii Podwodnej
"Tryton" w Bydgoszczy

Badania prowadzone pod kierunkiem mgr Czesława Potomskiego i mgr Olii Romanowskiej-Grabowskiej /autorski sprawozdania/. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Zespół średniowieczny z XIV - XV wieku.

Kontynuowano systematyczne badania podwodne, obejmujące sektory o wymiarach 10x10 m teren jeziora między wyspą, na któ-

rej znajdują się relikty wieży obronnej, a brzegiem jeziora przylegającym do ruin zamku.

W wyniku poszukiwań wydobyto 15 bełtów kusz, zachowanych w całości - z grotem żelaznym, z drzewcem z lotkami drewnianymi, tak, że ilość wydobytych do tej pory w jeziorze Zamkowym zabytków sięga sumy 40 sztuk.

Ponadto wydobyto 20 przedmiotów drewnianych - są to fragmenty wozu, kusz, łopata zachowana w całości, maczuga i inne nieokreślone przedmioty.

Wyciągnięto kilkanaście dużych rozmiarów glinianych pławików do sieci, kilka przedmiotów żelaznych, kafle oraz fragmenty naczyń /w tym 2 naczynia zachowane w całości/.

Badania podwodne na jeziorze Zamkowym będą kontynuowane i obejmą teren wyspy, na której zachowane są elementy średniowiecznej architektury.

NYSZA
woj.opolskie
ul.Biskupa Jarosława

Muzeum w Nysie

Badania prowadził mgr Wacław Romiński. Finansowało Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Opolu. Miasto średniowieczne - relikty drewnianej zabudowy mieszkalnej i gospodarczej XIII-XV w.

Prace miały charakter ratowniczy. Zostały przeprowadzone w północno-wschodniej części zabytkowego śródmieścia Nysy, na zapleczu bloków mieszkalnych, między Placem Kościelnym, ul. Tkacką i ul. Biskupa Jarosława.

Badaniami objęto fragment wykopu ziemnego pod główny przewód ciepłowniczy, o ogólnej powierzchni około 50 m². W trakcie prac badawczych na gł. 2,30 - 2,50 m odskonięto fragmenty zabudowy drewnianej, prawdopodobnie o charakterze mieszkalnym i gospodarczym.

Konstrukcje te można wstępnie datować na I poł. XIV w. Za taką chronologią wymienionych obiektów może przemawiać odkryta w jednym z nich moneta - brakteat, wybita przypuszczalnie w mennicy biskupiej w Nysie, datowany na okres przed 1335 r.

W trakcie badań odkryto także dużą ilość ułamków naczyń glinianych w postaci fragmentów garnków, dzbanów, miseczek i pokrywi. Wystąpiły również fragmenty naczyń drewnianych. Z ciekawszych zabytków metalowych odkryto okucia mosiężne do pasów, żelazne sprzączki do pasów, ostrogę żelazną z bodźcem gwiazdzystym, fragmenty podków, wędzideł oraz noży żelaznych i nożyczek. Do interesujących odkryć należy zaliczyć także dwie zawieszki cynowe, z których jedna posiada napis wykonany majuskułą gotycką, stanowiący skrót sentencji łacińskiej. Wystąpiły również fragmenty obuwia skórzanego oraz fragmenty tkanin wełnianych. Odkryte zabytki można wstępnie datować na okres od II poł. XIII do XV w.

Badania zostały ukończone.

Materiały z badań przechowywane są w Muzeum w Nysie.